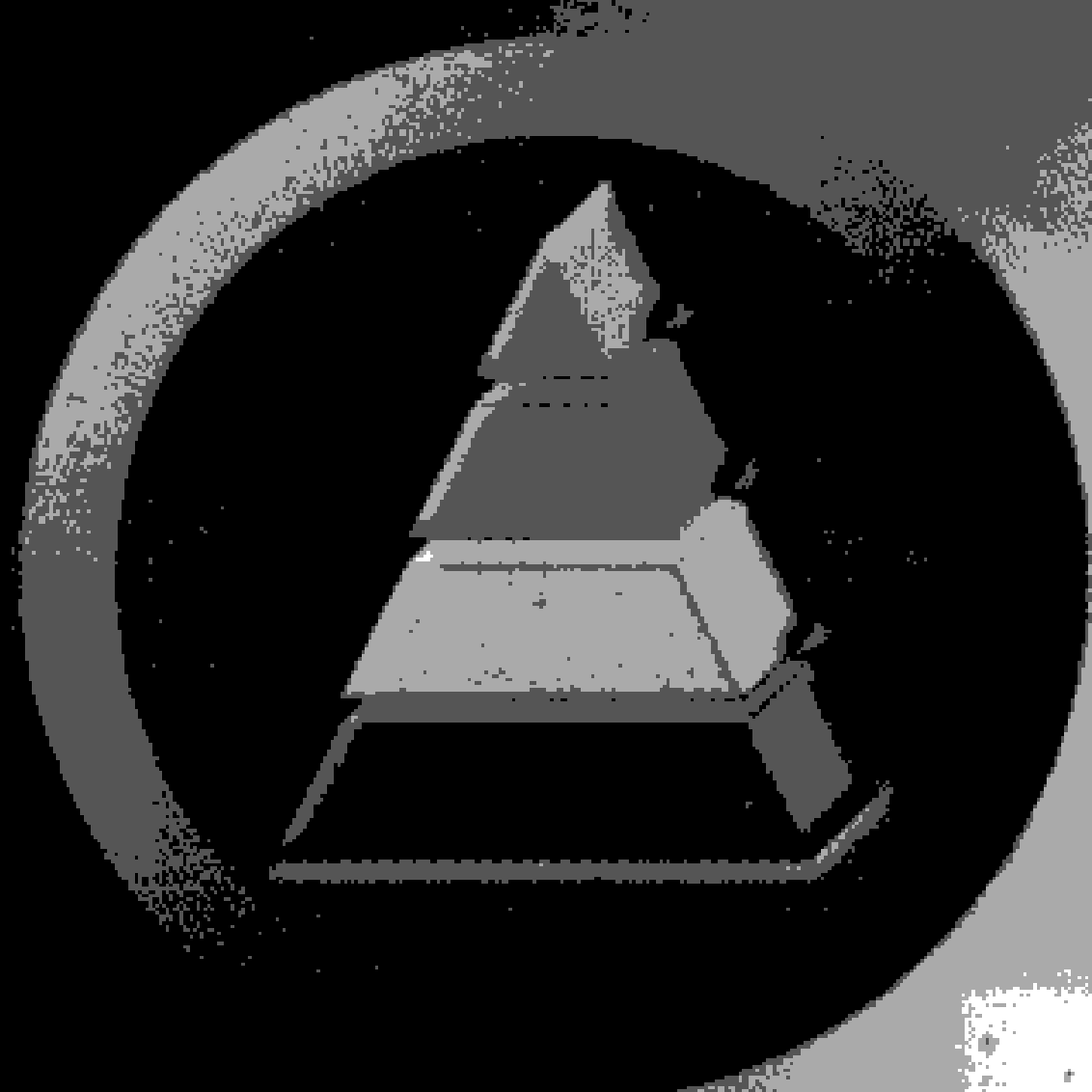

Αντ. Δημητριάδης - Χρ. Κοίλης - Αθ. Κώστας

Η Τεχνολογία Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη σύγχρονη επιχείρηση

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

- Εμπορική Διαχείριση
- Γενική Λογιστική
- Αυτοματισμός Γραφείου

**Η Τεχνολογία Πληροφορίας
και Επικοινωνίας
στη σύγχρονη επιχείρηση**

ΥΠ. ΒΙΒΛ. ΑΘΗΝΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Αρ. ΕΙΣ. 5795

Αντ. Δημητριάδης - Χρ. Κοίλιας - Θ. Κώστας

Η Τεχνολογία Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη σύγχρονη επιχείρηση

Εμπορική Διαχείριση
Γενική Λογιστική
Αυτοματισμός Γραφείου

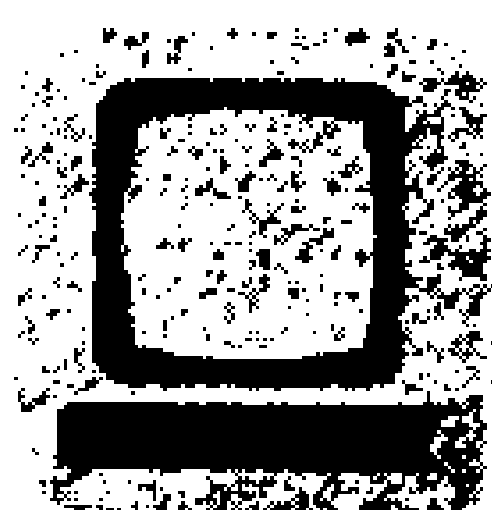
Έργο: Ενίσχυση και εμπλουτισμός
των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
MIS 5 755

Η συλλογή της Βιβλ. οθήκης συγχρηματ. δατεί-
ται απ. την Ευρωπαϊκή Ένωση σε ποσοστό 75%
και 25% από εθνικούς μας πόρους.

Αθήνα

Κάθε γνήσιο αντίγραφο έχει την υπογραφή ενός εκ των συγγραφέων.

Έκδοση 1η, Copyright 2001
ISBN: 960-8105-16-1

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ
Στουρνάρη 49Α, 106 82 Αθήνα
Τηλ.: 3845594 - Fax: 3808009
email:newtech@otenet.gr
www.newtech-publications.gr

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση - Σχεδίαση εξωφύλλου
Σκούφος Γιώργος

Απαγορεύεται η με οποιονδήποτε τρόπο ανατύπωση, καταχώρηση σε σύστημα αποθήκευσης και επανάκτησης ή μετάδοση με κάθε μορφή και μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό, φωτοαντιγραφικό κ.τ.λ.) του συνόλου ή μέρους του βιβλίου αυτού, χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη.

Περιεχόμενα

Πρόλογος	13
1. Η Επιχείρηση	19
1.1 Έννοια της επιχείρησης	20
1.2 Μορφές Επιχειρήσεων	21
1.2.1 Το ιδιοκτησιακό καθεστώς	21
1.2.2 Η Νομική Μορφή των Επιχειρήσεων	23
1.2.3 Ο Τομέας Δραστηριότητας	28
1.2.4 Το μέγεθος των Επιχειρήσεων	29
1.2.5 Η Γεωγραφική Έκταση των Δραστηριοτήτων	30
1.3 Οι Λειτουργίες της Επιχείρησης	31
1.3.1 Παραγωγική Λειτουργία	31
1.3.2 Εμπορική Λειτουργία	31
1.3.3 Οικονομική Λειτουργία	32
1.3.4 Διοικητική λειτουργία	32
1.3.5 Άλλες Λειτουργίες της Επιχείρησης	33
1.3.6. Οργανόγραμμα της επιχείρησης	34
1.4 Η Επιχείρηση ως Κοινωνική Οργάνωση	35
1.4.1 Η Κοινωνική Ευθύνη των Επιχειρήσεων	36
1.4.2 Ο Κοινωνικός Ισολογισμός	36
1.5 Το Περιβάλλον της Επιχείρησης	37
1.6 Οι επιδιώξεις της Επιχείρησης	40
1.6.1 Η Αποτελεσματικότητα	40
1.6.2 Η Αποδοτικότητα	41
1.6.3 Η Παραγωγικότητα	41
1.6.4 Η Ανταγωνιστικότητα	42
Βιβλιογραφία	43
2. Η πληροφορία στην Επιχείρηση	45
2.1 Βασικές έννοιες	46
2.1.1 Δεδομένα, Πληροφορίες, Πληροφόρηση	46
2.1.2 Ιδιότητες Δεδομένων	48
2.2 Κωδικοποίηση Δεδομένων	49
2.2.1 Ο Ρόλος της Γλώσσας	49
2.2.2 Κωδικός	50

Η ΤΠΕ στη σύγχρονη επιχείρηση

2.2.3 Κατηγορίες Κωδικών	52
2.3 Επεξεργασία Δεδομένων	54
2.3.1 Συλλογή, Επαλήθευση	54
2.3.2 Κατηγοροποίηση, Διάταξη	56
2.3.3 Σύνοψη, Υπολογισμός	56
2.3.4 Αποθήκευση, Ανάκτηση	57
2.3.5 Αναπαραγωγή, Μετάδοση, Επικοινωνία	58
2.4 Κύκλος Ζωής των Δεδομένων στην Επιχείρηση	59
2.5 Ασφάλεια και Λειτουργική Διαχείριση Δεδομένων	62
Βιβλιογραφία	64

3. Τεχνολογία Πληροφορικής και Επικοινωνίας .....

3.1 Το Υλικό	67
3.1.1 Κεντρική Μονάδα Επεξεργασίας	68
3.1.2 Κύρια Μνήμη	68
3.1.3 Βοηθητικές Μνήμες	69
3.1.4 Συσκευές Εισόδου / Εξόδου	71
3.2 Το Λογισμικό	75
3.2.1 Λειτουργικά συστήματα	76
3.2.2 Πακέτα Λογισμικού	78
3.3 Το Προσωπικό	80
3.4 Επικοινωνίες	82
3.4.1 Δίκτυα	82
3.4.2 Υλικό Δικτύων	87
3.4.3 Γραμμές Μετάδοσης	89
3.4.4 Λογισμικό και Πρωτόκολλα Επικοινωνιών	92
Βιβλιογραφία	93

4. Οργάνωση και Κυκλοφορία Δεδομένων .....

4.1 Αρχεία Δεδομένων	96
4.1.1 Βασικές Έννοιες	96
4.1.2 Κατηγορίες Λογικών Εγγραφών	98
4.1.3 Διεργασίες Αρχείων	99
4.1.4 Είδη Αρχείων	101
4.1.5 Φυσική και Λογική Εγγραφή	101
4.1.6 Οργάνωση και Πρόσβαση Αρχείων	102
4.1.7 Βασικά Μειονεκτήματα της Κλασικής Οργάνωσης ...	104
4.2 Βάσεις Δεδομένων	105

4.3 Κυκλοφορία Δεδομένων	107
4.3.1 Συλλογή-Εισαγωγή	107
4.3.2 Τυποποίηση και Κωδικοποίηση	111
4.3.3 Έξοδος	112
4.3.4 Διακίνηση μέσω του Συστήματος Επικοινωνιών	112
4.4 Ηλεκτρονικό Έγκλημα και Ασφάλεια Πληροφοριών	113
4.5 Απαιτήσεις της Πληροφοριακής Τεχνολογίας από την Επιχείρηση	114
Βιβλιογραφία	116
5. Διαχειριστικές εφαρμογές	117
5.1 Χαρακτηριστικά διαχειριστικών εφαρμογών	119
5.2 Ομαδοποίηση διαχειριστικών εφαρμογών	119
5.3 Επικοινωνία Χρήστη - Εφαρμογής	121
5.3.1 Κατάλογοι επιλογής	121
5.3.2 Δείκτες, δρομείς	122
5.3.3 Παράθυρα	124
5.4 Δομή μιας διαχειριστικής εφαρμογής	126
5.4.1 Διαχείριση αρχείων	127
5.4.2 Διαχείριση κινήσεων / δοσοληψιών	128
5.4.3 Εκτυπώσεις	130
5.4.4 Κλεισίματα - Συμφωνίες	130
5.4.5 Βοηθητικές εργασίες	131
5.4.6 Εγκατάσταση - Προσαρμογή	131
Βιβλιογραφία	132
6. Εμπορική Διαχείριση	133
6.1 Πωλήσεις	134
6.1.1 Κατηγορίες πωλήσεων	135
6.1.2 Βασικά παραστατικά πωλήσεων	136
6.1.3 Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ)	137
6.1.4 Διαδικασία πωλήσεων - Η εφαρμογή Τιμολόγησης	138
6.2 Το αρχείο Πελατών	140
6.3 Το αρχείο Ειδών	146
6.4 Τα παραστατικά πωλήσεων και η διαδικασία έκδοσης	149
6.4.1 Τα είδη των παραστατικών αναλυτικά	149
6.4.2 Το ενιαίο μηχανογραφικό έντυπο	151
6.4.3 Η διαδικασία τιμολόγησης	157

Η ΤΠΕ στη σύγχρονη επιχείρηση

6.4.4. Ενημερώσεις αρχείων από την έκδοση παραστατικών	159
6.4.5 Το αρχείο Κινήσεων	162
6.4.6 Μερικά ακόμη παραστατικά	164
6.5 Οι παράμετροι τιμολόγησης	166
6.5.1 Εκπτώσεις	166
6.5.2 Στοιχεία διακίνησης	168
6.5.3 Λοιπές παράμετροι	169
6.6 Παραγγελίες Πελατών	170
6.6.1 Το αρχείο Παραγγελιών	171
6.6.2 Εκτυπώσεις	173
6.6.3 Η εκτέλεση της παραγγελίας	174
6.7 Μετασχηματισμός παραστατικών	175
6.7.1 Μετασχηματισμός Δελτίου Αποστολής σε Τιμολόγιο Πώλησης	175
6.7.2 Μετασχηματισμός παραγγελίας σε Δελτίο Αποστολής ή σε Δελτίο Αποστολής-Τιμολόγιο	176
6.7.3 Μετατροπή αθεώρητων παραστατικών σε θεωρημένα	177
6.8 Εισαγωγή χειρόγραφων παραστατικών	177
6.9 Αποτελέσματα πωλήσεων	179
6.10 Λιανικές Πωλήσεις	183
6.10.1 Οι ταμειακές μηχανές	183
6.10.2 Υπολογιστές σε ρόλο ταμειακής μηχανής	184
6.11 Διαχείριση πελατών	186
6.11.1 Κινήσεις πελατών	186
6.11.2 Εκτυπώσεις	187
6.11.3 Αντιστοίχιση εισπράξεων	192
6.11.4 Κλεισίματα	193
6.12 Διαχείριση Αγορών-Προμηθευτών	194
6.12.1 Ο κύκλος αγορών	195
6.12.2 Το αρχείο Προμηθευτών	196
6.12.3 Κινήσεις προμηθευτών	198
6.12.4 Εκτυπώσεις	201
6.12.5 Αντιστοίχιση πληρωμών και κλεισίματα	203
6.13 Διαχείριση αποθήκης	203
6.13.1 Διαχείριση αρχείου ειδών	203
6.13.2 Κινήσεις αποθήκης	204
6.13.3 Εκτυπώσεις	207

6.13.4 Έλεγχος αποθεμάτων	211
6.13.5 Αποθήκες πρώτων υλών και ημιετοίμων	215
Βιβλιογραφία	216
7. Γενική Λογιστική	217
7.1 Εισαγωγή	218
7.1.1 Έννοια της Λογιστικής	218
7.1.2 Σκοποί της Λογιστικής	218
7.1.3 Διακρίσεις της Λογιστικής	219
7.1.4 Μηχανογραφημένη Λογιστική	220
7.2 Έναρξη του προγράμματος	221
7.2.1 Δημιουργία νέας εταιρίας	221
7.2.2 Διαχειριστική χρήση	222
7.2.3 Τα αρχεία της εφαρμογής	223
7.3 Λογαριασμοί-Λογιστικό Σχέδιο	223
7.3.1 Το αρχείο λογιστικού σχεδίου	229
7.3.2 Ενημέρωση του αρχείου λογιστικού σχεδίου	230
7.4 Κινήσεις Γενικής Λογιστικής	232
7.4.1 Άρθρα Λογιστικής	232
7.4.2 Το αρχείο κινήσεων ΓΛ	234
7.4.3 Καταχώρηση κινήσεων	235
7.4.4 Προβολή, μεταβολή και διαγραφή εγγραφών	236
7.4.5 Παραδείγματα άρθρων	237
7.4.6 Οριστικοποίηση εγγραφών	244
7.5 Εκτυπώσεις Γενικής Λογιστικής	245
7.5.1 Εκτύπωση λογιστικού σχεδίου	245
7.5.2 Καταστάσεις ελέγχου εγγραφών	246
7.5.3 Ημερολόγια	246
7.5.4 Γενικό Καθολικό	247
7.5.5 Ισοζύγια	247
7.5.6 Καρτέλες λογαριασμών - Αναλυτικό Καθολικό	250
7.5.7 Λοιπές εκτυπώσεις	250
7.6 Περιοδικές εργασίες - Κλεισίματα	251
7.7 Βοηθητικά προγράμματα και Παράμετροι	253
7.8 Σύνδεση με άλλες εφαρμογές	254
7.9 Έσοδα/Έξοδα	256
Βιβλιογραφία	258

**Η ΤΠΕ στη
σύγχρονη
επιχείρηση**

8. Άλλες Διαχειριστικές Εφαρμογές	259
8.1 Αξιόγραφα	261
8.1.1 Το αρχείο αξιογράφων	264
8.1.2 Λειτουργίες	265
8.1.3 Αξιόγραφα και Γενική Λογιστική	265
8.2 Πάγια	267
8.2.1 Το αρχείο παγίων	267
8.2.2 Λειτουργίες	268
8.2.3 Πάγια και Γενική Λογιστική	269
8.3 Μισθοδοσία	271
8.3.1 Βασικές έννοιες	271
8.3.2 Λειτουργίες	273
8.3.3 Μισθοδοσία και Γενική Λογιστική	274
8.3.4 Επεκτάσεις	275
8.4 Κοστολόγηση	276
8.4.1 Βασικές κατηγορίες κόστους	276
8.4.2 Εφαρμογή	277
Βιβλιογραφία	281
9. Εφαρμογές Αυτοματισμού Γραφείου	283
9.1 Αυτοματισμός Γραφείου	284
9.1.1 Χαρακτηριστικά του Αυτοματισμού Γραφείου	285
9.1.2 Οι πρόοδοι της τεχνολογίας	285
9.1.3 Η τεχνολογία του Αυτοματισμού Γραφείου	286
9.1.4 Τηλεπληροφορική	287
9.2 Πακέτα Αυτοματισμού Γραφείου	288
9.2.1 Επεξεργαστές κειμένου	289
9.2.2 Πακέτα φύλλων υπολογισμού	290
9.2.3 Πακέτα βάσεων δεδομένων	292
9.2.4 Πακέτα παρουσιάσεων	294
9.2.5 Πακέτα οργάνωσης πληροφοριών	295
9.2.6 Πακέτα δημιουργίας ιστοσελίδων	296
9.2.7 Ολοκληρωμένα πακέτα	299
9.2.7 Πακέτα γραφικών, σχεδίασης και επεξεργασίας εικόνας	300
9.2.8 Πακέτα επιτραπέζιων εκδόσεων	301
9.2.9 Σχεδίαση με τη βοήθεια υπολογιστή	304
9.2.10 Πακέτα βασικών λειτουργιών της επιχείρησης	304
9.2.11 Πακέτα διοίκησης - διαχείρισης έργου	304

9.2.12 Πακέτα Στατιστικής ανάλυσης	306
9.2.13 Ηλεκτρονική Αρχαιοθήκη	306
9.3 Υπηρεσίες Τηλεπληροφορικής	309
9.3.1 Ηλεκτρονική Ανταλλαγή Δεδομένων	309
9.3.2 Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	310
9.3.3 Κινητές υπηρεσίες	310
9.3.4 Υπηρεσίες ευρείας ζώνης	312
Βιβλιογραφία	314
10. Η Επιχείρηση ως Πληροφοριακό Σύστημα	315
10.1 Συστήματα και Επιχείρηση	316
10.1.1 Έννοια του Συστήματος	316
10.1.2 Κατηγορίες Συστημάτων	317
10.1.3 Έλεγχος και Εντροπία	318
10.1.4 Συστημική Προσέγγιση	319
10.2 Η Επιχείρηση ως Σύστημα	319
10.3 Πληροφοριακή Δομή Επιχείρησης	322
10.4 Πληροφοριακό Σύστημα Επιχείρησης	323
10.4.1 Τεχνολογία και Πληροφοριακό Σύστημα Επιχείρησης	325
10.4.2 Υποσυστήματα του Πληροφοριακού Συστήματος της Επιχείρησης	326
10.4.3 Κατηγοροποίηση Πληροφοριακών Συστημάτων	327
10.4.4 Τύποι Πληροφοριακών Συστημάτων	329
10.5 Ολοκλήρωση Πληροφοριακών Συστημάτων	336
10.5.1 Ανεξάρτητα Συστήματα	336
10.5.2 Ολοκληρωμένα Συστήματα	337
10.5.3 Έννοια της Ολοκλήρωσης	338
10.6 Διοίκηση-Διαχείριση Πληροφοριακών Συστημάτων	340
Βιβλιογραφία	341
11. Λήψη Αποφάσεων	343
11.1 Γενική Μεθοδολογία Λήψης Απόφασης	345
11.1.1 Καθορισμός του Προβλήματος	346
11.1.2 Εναλλακτικές Λύσεις	346
11.1.3 Αξιολόγηση Λύσεων	348
11.1.4 Επιλογή της Λύσης	348
11.2 Διαδικασία Λήψης Απόφασης	349
11.3 "Παίγνια"	355

**Η ΤΠΕ στη
σύγχρονη
επιχείρηση**

11.4 Τύποι και Κατηγορίες Αποφάσεων	356
11.4.1 Τύποι Αποφάσεων	356
11.4.2 Υποκειμενικότητα και Αποφάσεις	357
11.4.3 Οργανωτικό Πλαίσιο και Αποφάσεις	358
11.5 Μοντέλα Αποφάσεων	360
11.6 Λήψη Αποφάσεων και Πληροφοριακά Συστήματα	362
11.6.1 Διαδικασία Λήψης Απόφασης και Πληροφοριακά Συστήματα	362
11.6.2 Οργάνωση και Πληροφοριακά Συστήματα	363
11.6.3 Αποφάσεις και Σχεδιασμός Πληροφοριακών Συστημάτων	364
Βιβλιογραφία	365
12. Κοινωνία της Πληροφορίας	367
12.1 Ιδιαιτερότητες της Τεχνολογία Πληροφορίας και Επικοινωνίας	368
12.1.1 Τεχνολογικές Ιδιαιτερότητες	370
12.1.2 Ηθικοί Προβληματισμοί	370
12.2 Επιπτώσεις των Πληροφοριακών Συστημάτων στην Κοινωνία της Πληροφορίας	372
12.2.1 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις στην Πληροφορία ...	372
12.2.2 Πνευματική Ιδιοκτησία	374
12.2.3 Καταλογισμός Ευθύνης και Έλεγχος	375
12.2.4 Ποιότητα Πληροφοριακών Συστημάτων	376
12.2.5 Ποιότητα Ζωής	377
12.3 Θεσμικό και Νομικό Πλαίσιο	387
12.3.1 Δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα	387
12.3.2 Προστασία Πνευματικής Ιδιοκτησίας	389
Βιβλιογραφία	390
Ευρετήριο	391

Πρόλογος

Ίσως ποτέ άλλοτε, στην πρόσφατη ιστορία της ανθρωπότητας, μια τεχνολογία δεν έπαιξε τέτοιο καθοριστικό ρόλο στην κοινωνία, όσο η Τεχνολογία της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στη σημερινή εποχή.

Στην καθημερινή ζωή αναδεικνύονται νέες δυνατότητες για καλύτερη ζωή αλλά και ισχυρές κοινωνικές αντιφάσεις. Έτσι ο άνθρωπος μπορεί να εργάζεται λιγότερο κουραστικά, να κερδίζει περισσότερα χρήματα, όμως διαθέτει το χρόνο για να ζήσει καλύτερα; Και τα χρήματα τα οποία κερδίζει μπορεί να είναι περισσότερα από άλλοτε, όμως είναι αρκετά για την κάλυψη των σημερινών του αναγκών; Στον επιχειρηματικό τομέα οι επιχειρήσεις παράγουν περισσότερο και με μικρότερο κόστος, όμως έχουν περισσότερους ανταγωνιστές και "δυσκολότερους" πελάτες, οι οποίοι έχουν να επιλέξουν ανάμεσα από πληθώρα προϊόντων. Το κυνήγι της παραγωγικότητας, της ευρηματικότητας και της ποιότητας δεσπόζει στη σημερινή αγορά. Ο εργαζόμενος επιζητεί καλύτερη αμοιβή για να εκμεταλλευτεί τις δυνατότητες της κοινωνίας της αφθονίας, αλλά και οι επιχειρήσεις ζητούν από τον εργαζόμενο περισσότερες γνώσεις και ικανότητες για να του καταβάλουν αυτή την αμοιβή. Και αυτές οι γνώσεις από ποιους παρέχονται, σε ποιους παρέχονται, με τι αντίτιμο, με ποιον τρόπο και για ποιο σκοπό; Η εκπαίδευση προσπαθεί να εντάξει στο νέο πνεύμα όσο το δυνατόν περισσότερα άτομα και να δημιουργήσει ενεργούς πολίτες σε μια κοινωνία όπου ο κοινωνικός έλεγχος των κέντρων λήψης των αποφάσεων είναι μονόδρομος, αλλά όλοι οι άνθρωποι ακολουθούν με τον ίδιο ρυθμό; Πόσοι περιθωριοποιούνται και πως αντιδρούν; Και τελικά πώς η ίδια η κοινωνία αφομοιώνει και εντάσσει τις νέες δυνατότητες στο όραμα μιας συγκεκριμένης ποιότητας ζωής σε αντίθεση με την τάση της γενικής οικονομικής αποτίμησης κάθε ανθρώπινης δραστηριότητας;

Η ραγδαία ανάπτυξη της Τεχνολογίας της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας απαιτεί ταχύτατη προσαρμογή των επιχειρήσεων στην καθημερινά διαμορφούμενη νέα πραγματικότητα, πράγμα το οποίο και οι επιχειρήσεις απαιτούν με τη σειρά τους από τον εργαζόμενο σ' αυτές. Έτσι η διαδικασία προσαρμογής στο "νέο" είναι καθημερινή και επιταχυνόμενη. Νέες επιχειρηματικές αντιλήψεις εμφανίζονται μέσα σε μια Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚΤΠ), όπου οι αγοραπωλησίες γίνονται όλο και περισσότερο με τη βοήθεια του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή από το σπίτι, και όπου το άτομο βομβαρδίζεται από τους καταρράκτες της πληροφόρησης και της παραπληροφόρησης.

Η ΤΠΕ στη σύγχρονη επιχείρηση

Το βιβλίο αυτό γράφτηκε με στόχο να προσφέρει στον αναγνώστη σφαιρική γνώση σχετική με τον κόσμο των επιχειρήσεων στη σημερινή κοινωνία. Η Τεχνολογία της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας ούτε μυθοποιείται ούτε ισοπεδώνεται. Απλά εκτίθενται οι δυνατότητες και οι επιπτώσεις που απορρέουν από αυτήν στο κοινωνικό σύνολο με ανθρωποκεντρική διάθεση, χωρίς να υποτιμά τις κρατούσες τεχνοκρατικές απόψεις, αλλά ούτε να τις υπερεκτιμά. Έτσι άλλοτε παρατίθενται εξειδικευμένες, άλλοτε γενικές και σφαιρικές γνώσεις και άλλοτε προβληματισμοί και ερωτηματικά που ζητούν απάντηση από το κοινωνικό σύνολο.

Η ύλη του βιβλίου

Το βιβλίο περιλαμβάνει δώδεκα κεφάλαια, που μπορούν να ομαδοποιηθούν σε τρεις λογικές ενότητες. Η πρώτη ενότητα (κεφ. 1-4) είναι η υποδομή, η δεύτερη ενότητα (κεφ. 4-9) καλύπτει τις εφαρμογές και η τρίτη ενότητα (κεφ. 10-12) παρουσιάζει τις επεκτάσεις και τις επιπτώσεις. Πιο συγκεκριμένα:

Στο **πρώτο κεφάλαιο** γίνεται μια εισαγωγή του αναγνώστη στον κόσμο των επιχειρήσεων. Περιγράφονται οι μορφές των επιχειρήσεων, οι λειτουργίες τους, το περιβάλλον τους και οι επιδιώξεις τους.

Στο **δεύτερο κεφάλαιο** παρουσιάζεται η σημασία της πληροφορίας στην επιχείρηση ανεξάρτητα από τη χρησιμοποιούμενη πληροφοριακή τεχνολογία. Αναπτύσσεται η κωδικοποίηση των δεδομένων και οι διάφορες επεξεργασίες που μπορούν να τύχουν στη διάρκεια του κύκλου ζωής των.

Στο **τρίτο κεφάλαιο** παρατίθενται οι βασικές συνιστώσες της σημερινής Τεχνολογίας της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ), όπου ο αναγνώστης έχει τη δυνατότητα εξοικείωσης με τις τρέχουσες ορολογίες. Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται μια σύνοψη του υλικού των υπολογιστών χωρίς πολλές τεχνικές λεπτομέρειες, του λογισμικού με έμφαση στα λειτουργικά συστήματα και τα πακέτα, του προσωπικού και τέλος παρουσιάζονται τα σπουδαιότερα στοιχεία των δικτύων υπολογιστών.

Στο **τέταρτο κεφάλαιο** γίνεται μια σφαιρική παρουσίαση της κυκλοφορίας των δεδομένων στην επιχείρηση και της σημασίας τους στις λειτουργίες της. Αναπτύσσονται τα χαρακτηριστικά των αρχείων δεδομένων, οι διεργασίες τους και οι οργανώσεις τους. Ακόμη γίνεται μια παρουσίαση των βάσεων δεδομένων και αναφέρονται τα πλεονεκτήματά τους σε σχέση με την κλασική οργάνωση αρχείων.

Με τον όρο *διαχειριστικές ή εμπορικές εφαρμογές* (business applications) εννοούνται το σύνολο των προγραμμάτων που έχουν δημιουργηθεί και χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις για την κάλυψη διαφόρων αναγκών. Οι εφαρμογές αυτές διαχειρίζονται ιδιαίτερα μεγάλο όγκο δεδομένων εκτελώντας σχετικά απλές πράξεις. Στο **πέμπτο κεφάλαιο** του βιβλίου γίνεται μια εισαγωγή σε αυτό το είδος εφαρμογών παρουσιάζοντας τη δομή τους και τα κοινά χαρακτηριστικά τους.

Το **έκτο κεφάλαιο** που καταλαμβάνει μεγάλη έκταση, είναι αφιερωμένο στην παρουσίαση των βασικών λειτουργιών της εφαρμογής εμπορικής διαχείρισης. Η εφαρμογή αυτή υποστηρίζει τη διαχείριση των πωλήσεων-πελατών, των αγορών-προμηθευτών και της αποθήκης της επιχείρησης. Με την εφαρμογή αυτή εκδίδονται τα παραστατικά πωλήσεων, καταχωρούνται τα παραστατικά αγορών, καταχωρούνται οι εισπράξεις/πληρωμές και παρακολουθούνται τα υπόλοιπα πελατών/προμηθευτών. Ακόμη παρακολουθούνται τα αποθέματα, για να γνωρίζει η επιχείρηση πότε πρέπει να παραγγείλει νέα, ώστε να διαθέτει ικανές ποσότητες για να καλύπτει τις ανάγκες των πωλήσεων.

Όλα τα οικονομικά γεγονότα που συμβαίνουν στη ζωή μιας επιχείρησης συγκεντρώνονται από την εφαρμογή Γενικής Λογιστικής, που παρουσιάζεται στο **έβδομο κεφάλαιο**. Με τη λογιστική παρακολουθείται και ελέγχεται η περιουσία και τα οικονομικά αποτελέσματα κάθε επιχείρησης. Η εφαρμογή αυτή παράγει όλες τις οικονομικής φύσης καταστάσεις και αναφορές, που χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση και που οι περισσότερες είναι απαραίτητες από το νόμο.

Στο **όγδοο κεφάλαιο** έχουν συμπεριληφθεί μερικές ακόμη συνήθεις εφαρμογές που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις. Πρόκειται για τη διαχείριση αξιογράφων, παγίων, τη μισθοδοσία και την κοστολόγηση. Οι εφαρμογές αυτές μπορεί να υπάρχουν ως ξεχωριστές λειτουργίες ενός ολοκληρωμένου πακέτου ή να λειτουργούν ως ανεξάρτητες εφαρμογές.

Στο **ένατο κεφάλαιο** παρουσιάζονται οι δυνατότητες του αυτοματισμού γραφείου και της τηλεπληροφορικής στις λειτουργίες της σύγχρονης επιχείρησης. Αρχικά ορίζεται ο αυτοματισμός γραφείου στη συνέχεια γίνεται μια παρουσίαση των σπουδαιότερων πακέτων λογισμικού. Παρουσιάζονται ακόμη οι υπηρεσίες της τηλεπληροφορικής που έχει στη διάθεσή του ο χρήστης, ενώ δεν λείπουν αναφορές για τα πολυμέσα και τις τράπεζες πληροφοριών.

Ολες οι διαχειριστικές εφαρμογές των προηγούμενων κεφαλαίων παρουσιάστηκαν κύρια μέσα από το πρίσμα μιας μικρομεσαίας

Η ΤΠΕ στη σύγχρονη επιχείρηση

εμπορικής επιχείρησης. Στο **δέκατο κεφάλαιο** η επιχείρηση μεγαλώνει και αυξάνονται οι απαιτήσεις των εφαρμογών. Έτσι στο κεφάλαιο αυτό γίνεται η παρουσίαση της επιχείρησης ως πληροφοριακό σύστημα με έμφαση στη συμβολή των πληροφοριακών συστημάτων στη σύγχρονη διοικητική λειτουργία.

Στο **ενδέκατο κεφάλαιο** γίνεται αναφορά στη μεθοδολογία λήψης των αποφάσεων τη σημασία της και τη συμβολή της στη σύγχρονη διοικητική λειτουργία.

Τέλος στο **δωδέκατο κεφάλαιο** παρουσιάζονται σφαιρικά οι ηθικοί, κοινωνικοί και πολιτικοί προβληματισμοί που απορρέουν από την Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚτΠ) και οι οποίοι αφορούν επιχειρήσεις, πολιτεία και πολίτες.

Το βιβλίο κλείνει με ένα πλήρες ευρετήριο.

Σημείωση προς το διδάσκοντα

Ο διδάσκων το αντίστοιχο μάθημα μπορεί να τροποποιήσει τη σειρά διδασκαλίας ανάλογα με το κοινό που απευθύνεται. Στην παράθεση των διαχειριστικών εφαρμογών προτάξαμε την παρουσίαση της εμπορικής διαχείρισης από αυτή της Γενικής Λογιστικής, διότι πιστεύουμε ότι είναι ευκολότερο να αφομοιωθεί από ένα σπουδαστή που δεν έχει προηγούμενες γνώσεις λογιστικής. Από τις παραγόμενες κινήσεις πωλήσεων και αγορών προκύπτει πολύ ώριμα η έννοια των λογαριασμών και η ανάγκη λογιστικής παρακολούθησης. Αν οι εκπαιδευόμενοι είναι γνώστες (χειρόγραφης) λογιστικής, τότε ο διδάσκων μπορεί να αρχίσει την παρουσίαση των εφαρμογών με το κεφάλαιο 7.

Σε σπουδαστές κατεύθυνσης οικονομίας και διοίκησης μπορεί να παραληφθεί το κεφάλαιο 1 και εν μέρει το κεφάλαιο 2. Ανάλογα με τις προηγούμενες γνώσεις τους μπορεί να παρουσιαστεί περιληπτικά το κεφάλαιο 3, αλλά να δοθεί έμφαση στο κεφάλαιο 4 και ιδιαίτερα στις βασικές έννοιες αρχείων και βάσεων δεδομένων.

Σε σπουδαστές κατεύθυνσης πληροφορικής μπορούν να παραληφθούν τα κεφάλαια 3 και 4. Τα υπόλοιπα κεφάλαια προτείνεται να δοθούν με τη σειρά του βιβλίου.

Σε κάθε περίπτωση ανάλογα με το διατιθέμενο χρόνο και τα άλλα μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος ο διδάσκων μπορεί να προχωρήσει στην παρουσίαση βασικών στοιχείων από τα κεφάλαια 10 και 11. Το κεφάλαιο 12 προτείνεται μάλλον για αυτομόρφωση.

Σε σχέση με το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος πρέπει να σημειωθεί ότι βιβλίο δεν βασίστηκε σε συγκεκριμένο λογισμικό της

αγοράς. Η παρουσίαση των εφαρμογών των κεφαλαίων 6, 7 και 8, έγινε με βάση τις βασικές και κοινές αρχές όλων των σχετικών προγραμμάτων. Έτσι η ύλη του βιβλίου δεν είναι σε αναντιστοιχία με οποιοδήποτε λογισμικό χρησιμοποιείται στο εργαστήριο. Ωστόσο μια εκπαιδευτική έκδοση του σχετικού λογισμικού διατίθεται από τον εκδότη του βιβλίου.

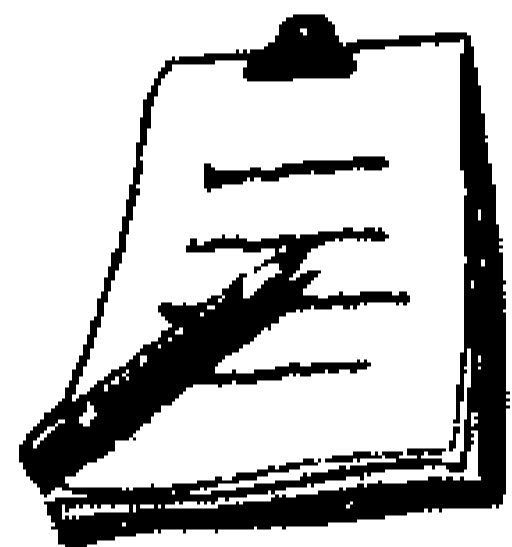
Σημείωση προς τον αναγνώστη

Για τη μελέτη του βιβλίου αυτού δεν απαιτούνται σπουδαίες προηγούμενες γνώσεις. Ο αναγνώστης με υποδομή στην οικονομία/διοίκηση μπορεί να παραλείψει τα κεφάλαια 1 και 2, ενώ ο γνώστης πληροφορικής μπορεί να παραλείψει τα κεφάλαια 3 και 4.

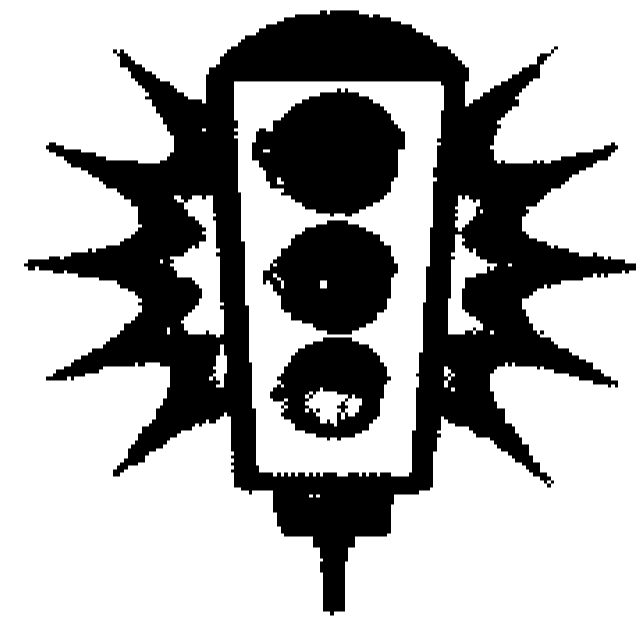
Για την υποβοήθηση της αναγνωσιμότητας του βιβλίου, εκτός από σχήματα, πίνακες και διάφορα πλαίσια, έχουν χρησιμοποιηθεί και αρκετά εικονίδια, τα οποία χαρακτηρίζουν το μέρος του κειμένου που συνοδεύουν. Τα εικονίδια αυτά και η σημασία τους είναι:

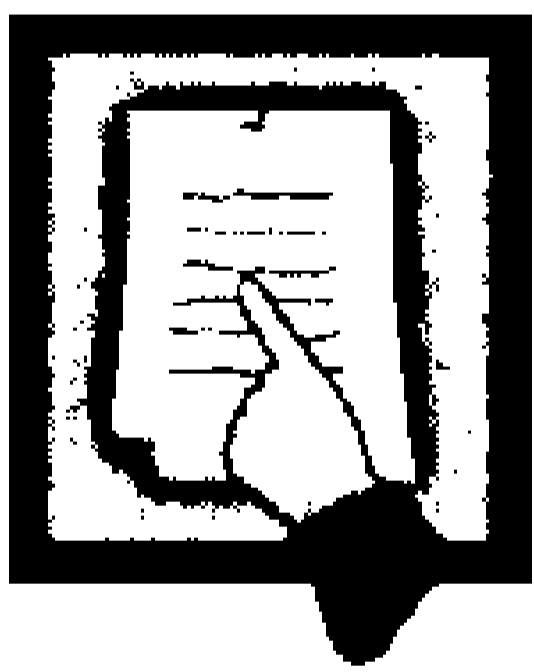
Ορισμός

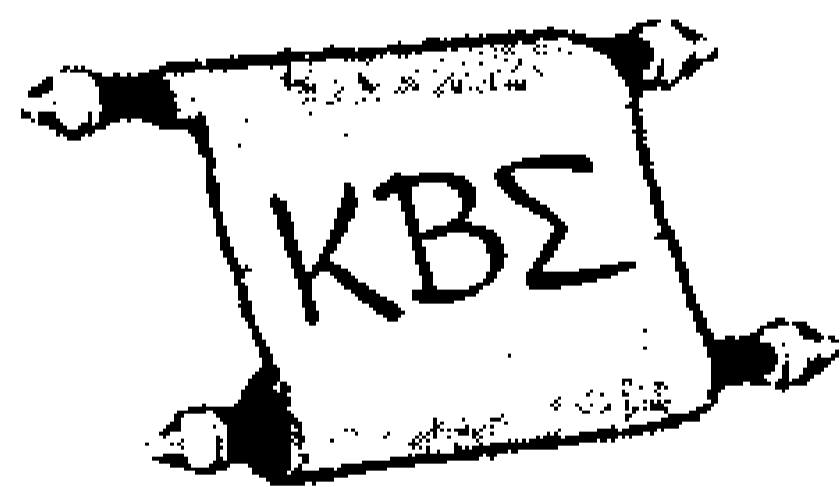
Σημείωση

Προσοχή

Χρήσιμη
πληροφορία

Κώδικας
Βιβλίων και Στοιχείων

Βιβλιογραφία

Οι συγγραφείς

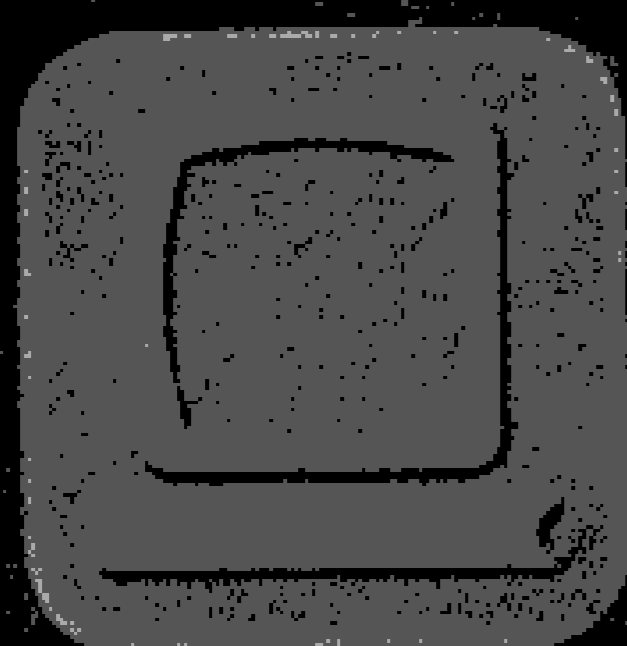
Η ραγδαία ανάπτυξη της Τεχνολογίας της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) απαιτεί ταχύτερη προσαρμογή των επιχειρήσεων στην καθημερινά διαμορφούμενη νέα πραγματικότητα. Στη βάση αυτού του εκσυγχρονισμού βρίσκονται από τη μια μεριά οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και οι εφαρμογές τους και από την άλλη οι εργαζόμενοι και κυρίως τα στελέχη επιχειρήσεων κάθε μορφής.

Οι υπολογιστές και τα πληροφοριακά συστήματα λογιστικής επεξεργασίας επιτρέπουν, σε συνδυασμό με τα εργαλεία αυτοματισμού γραφείου, την ορθή διαχείριση και έγκαιρη πληροφόρηση της διοίκησης. Ταυτόχρονα όμως απαιτούνται νέα δυναμικά και σωστά καταρτισμένα στελέχη επιχειρήσεων στις τεχνικές και μεθόδους επεξεργασίας δεδομένων.

Το βιβλίο αυτό απευθύνεται σε σπουδαστές και φοιτητές ΑΕΙ, ΤΕΙ, ΙΕΚ και επαγγελματιών σχολών κατεύθυνσης Οικονομίας/Διοίκησης και Πληροφορικής, καθώς και σε εργαζόμενους επιχειρήσεων, που είναι χρήστες πληροφοριακών συστημάτων και εμπορικο-διαχειριστικών εφαρμογών.

Η ύλη του βιβλίου καλύπτει τα ακόλουθα θέματα:

- Εισαγωγή στον κόσμο των επιχειρήσεων
- Η πληροφορία στην επιχείρηση
- Το υλικό, το λογισμικό, το προσωπικό και οι επικοινωνίες
- Οργάνωση και κυκλοφορία των δεδομένων
- Οι διαχειριστικές εφαρμογές
- Εμπορική Διαχείριση (πωλήσεις, τιμολόγηση, αγορές, διαχείριση πελατών, προμηθευτών και αποθήκης)
- Γενική Λογιστική
- Αξιόγραφα, Πάγια, Μισθοδοσία, Κοστολόγηση
- Αυτοματισμός Γραφείου και υπηρεσίες τηλεπληροφορικής
- Πληροφοριακά Συστήματα επιχειρήσεων
- Λήψη αποφάσεων
- Η Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚτΠ)

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΝΕΩΝ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ**

ISBN 960-8105-16-1